

az teremhesse meg mindazokat a jó gyümölcsöket, melyektől várom életem boldogságát. Áldj meg mély vallásos érzéssel, hogy a hitnek fényes napja ragyogjon családi életem fölött s még, ha csalódnom kellene, akkor is abban találjam meg vigasztalásomat. Én Uram és én Istenem, csak benned bizom rendületlenül. Adj jó kimenetelt tiszta szándékomnak s kísérje áldásod elhatározásomat. Ámen.

24. BETEGSÉGBEN.

Erőnek és vigasztalásnak Istene, menygyei jó Atyám. Szivem jóságával kereslek tégedet, ki az elfáradottnak nyugalma, a szenvedőnek vigasztalója s a betegeknek gyógyító orvosa vagy. — Egyedül csak benned nyugszik meg lelkem, mert jól tudom, hogy a te tudod és akaratod nélkül még egy hajszál sem eshetik le fejemről. Sokszor voltam életemben nehéz helyzetben. Emésztettek a gondok, ólálkodtak körülöttem a

kisértők, gyötört a bánat s fenyegetett nagy veszedelem. Oh, de mindig őrt állott fölöttem a te isteni gondviselésed, amely a legnagyobb szükségben van a legközelebb hozzánk. Ime, jó Atyánk, most is meglátogattál. Erőm lankadt, testem beteg. Nem végezhetem mindennapi kötelességeimet. Úgy érzem, hogy terhére vagyok magamnak és környezetemnek. Ezért a mosoly és derű elköltözött arcomról. Most bizonytalan érzelmek, majd gyöttrő aggodalmak között töltöm napjaimat és éjszakáimat. Úgy szeretnék mindennapi munkámban forgolódni, az emberek közt járni s a te szent házadat látogatni, de akaratom megtörik erőtlenségemen s kénytelen vagyok tétlenségben élni, ami napról-napra lankasztja életkedvemet is.

Megáldottál Uram, de hiszem, hogy most sem hagytál el engemet. Hiszen te nem csak akkor szeretsz, amikor derűben kél és nyugszik a nap fölötünk; amikor vidámság tölti be szivün-

ket s az egészség rózsái virítanak arcunkon, hanem akkor is, amikor sötét boru van a láthatáron s reményeinkben csalatkozunk. Hiszem Uram, hogy az én betegágyam fölött is ott van a te gondviselésed, hogy megszámlálod könnyeimet, aggodalmas sóhajtásaimat s meghallgatód buzgó imádságaimat.

Oh, bárcsak lenne elég lelki erőm, elviselni a testi fájdalmakat! Bárcsak ne veszíteném el hitemet és türelmemet a nehéz megpróbáltatás alatt! Bárcsak mindig csengne fülemben a te szent ígéd, hogy „akiket szeret az Úr, azokat megdorgálja“ s ez adna elég erőt Jézusommal együtt imádkozni: „Atyám, legyen meg a te akaratod!“ Oh, mert jó Atyám, csak most tudom igazán megismerni, hogy milyen nagy áldás a jó-egészség s milyen nagy és meghálálhatatlan jótéteményed az, amikor szorgalmatoskodhatom a munkában s teljesíthetem kötelességeimet.

Adj békességet lelkembe, hogy el

tudjam nyomni a mindegyre felkivánczó panasz és zugolódás beszédét. Figyelmeztess időnként, hogy ha a jót elvettem szent kezeidből, a rosszat ne venném-e el? De buzgón kérlek, szent Istenem, hogy ne kísérts erőm felett, mert gyöngye vagyok. A kereszt súlya alatt hamar összeroskadok s a csüggedés örvénye szüntelen előttem kavarog. Állj őrt beteg gyermeked mellett s mutasd meg szabadításod jobbkezét, amely fölemelheti az elesettet, letörölheti a könnyeket s begyógyíthatja a sebeket. Uram, én csak benned bizom. Oh, jövel és gyógyíts meg engemet! Ámen.

25. GYERMEKEINKÉRT.

Örökkévaló Lélek, mely a mindenséget betöltöd s sziveink legtitkosabb rejtekében is ott vagy — dicsérünk téged erőtelen ajkunk, gyarló lényünk minden erejével. Áldott légy, Atyánk, hogy e nagy világ ismeretlen mélységei fölött a hozzávezető lelki-híd, az imád-

ság e percnyi szilárd pontján megállanunk hagyod. Áldott légy, hogy az élet viharában megrémült lelkünket magadhoz fogadod, hogy éreznünk engeded: minden bánatunkban, félelmünkben és megpróbáltatásunkban vigasztalsz, bátorítasz, *gyermekeidnek tartasz* minket.

Hogyan hálálhatnánk meg másként nagy jószágodat, mint hogyha azokért imádkozunk legelsősorban, kik az életnek még csak a küszöbén tapognak boldog ártatlanságban: a gyermekeinkért.

Remegve gondolunk jövőjükre. Tudjuk, őket is megüzi az élet, ők is megismerik az aggodalmakat, a félelmet, a könnyet. De ha te velük maradsz, mindenek javukra lesznek s ők diadalmasan kerülnek ki minden harcból. Ó, olvasd ki lelkünkől azokat az elmondhatatlan aggodalmakat, azokat a néma fohászokat, melyekkel terhelni nem merünk s változtasd erős hitté, napsugaras bizakodássá legalább egy részüket.

Hiszen tudjuk, te minden teremtményednek gondját viseled, tudtod nélkül nem eshetik le megfagyottan a veréb az ágról s nem görbül meg egy hajszál is a fejünkön akaratod nélkül.

Egy-egy nemzedéket lelken üt a sors, vagy önmaga játsza el jövőjét. Ó, taníts meg hinnünk a feltámadásban és a bocsánatban — gyermekeinken által. Taníts meg, hogy bármily megrázó is a sorsunk — diadallá válhatik gyermekeinkben, bármily sötét is fölöttünk a láthatár, a te igazságod győzhetetlen fényét megláthatjuk gyermekeink tiszta szemeiben.

Ó, örökkévaló Isten, kinek arcod előtt nemzedékek születnek és haladnak el az elmulás felé, az enyészet útján, de ki mindannyiszor megújítod az élet vándorainak tűnő sorait — áldd meg jó igyekezetünket, keserves könnyeinket, verejtékes fáradozásainkat, hogy megláthassuk az új nemzedék csúcsra hágó menetét s közöttük saját édes gyerme-

keinket is, amint a boldogság hajnalló napja reájuk ragyog. Amen.

26. HALDOKLÓ MELLETT.

Minden erő és hatalom egyedüli forrása, egy igaz Isten! Féltve és rettegvé, de gyermeki alázattal közeledem hozzád, mert erőre, biztatásra és bátorításra van szüksége lelkemnek. Ime, itt állok és virrasztok súlyos betegségben már-már a halál-tusáját vivó szeretett testvérem betegágya mellett. Nehéz a helyzetem, mert vigasztaló, biztató szavakat kellene szólnom neki most, midőn az elválás órája nemsokára elkövetkezik, de most érzem, mily erőtelen, gyenge vagyok és nem tudok vigasztalással szólni. Nem, mert míg a halál közeledését nem láttam, míg erőben, vidámságban jártam az élet útjain, a halál gondolatát elűztem, mint alkalmatlan vendéget. De érzem e nehéz órákban, jó Istenem, hogy „csak egy lépés az élet és halál köze” s ezt a

lépést lelki előkészület nélkül megtenni nehéz és gyötrelmes feladat. Oh, hát adj nekem lelki erőt és készséget, hogy tudjak a bátorítás, vigasztalás hangján szólni. Tudjam az Ur Jézus tanítása, biztatása szerint megértetni szenvedő testvéremmel, hogy ha „a mi földi hajlékunk sárháza összeomlik, épületünk leszen Istennél örökké tartó”.

Értesd meg, jó Atyám, velem és minden földi gyermekeddel, hogy ne féljünk és reszkessünk a halál gondolatától, hanem foglalkozzunk azzal, mert az a hívő lélek nem elmulást, nem megsemmisülést jelent, hanem a léleknek szabadulását, hozzád való jutását. S mikor ide földi gyermeked eljut, a sárhajlékot levetkezve, megtisztulva, szentebb dicsőségben imád tégedet.

Ha tehát úgy végezte volna a te bölcs és szent akaratod, hogy a földi küzködést befejezze szenvedő testvérem, ne engedd gyötrődni őt, hanem szabadítsd meg, lelkét vedd magadhoz. Érte

fájó szivemre küldj enyhületet, vigasztalást Jézus Krisztus tanítása szerint, hogy te a keseredett szivüeket meghallgatód és vigasztalást adsz. Jöjjön ez a vigasztalás tőled, édes Atyánktól, Jézus nevében. Ámen.

27. TÁVOLBÓL VALÓ HAZATÉRÉSKOR.

Hozzád emelem lelkemet, ó, minden-ség titka, örökkévaló Isten! Te adtál nekem mindent, amivel elindultam, legyen hát a tied minden, amivel megérkezem. Hiszen azé a lélek s azé a rejtett fohász, aki tudja és megérti azt. Te pedig megvizsgáltál engem és teljesen ismersz. Elmondhatom én is a zsoltár szavaival: „Járásomra és kelésemre ügyelsz, minden útamát jól tudod. Mikor még nyelvemen sincsen a szó, immár egészen érted azt, Uram. Csodálatos e tudás előttem, magasságos, melyet földi értelem felfogni nem bír. Hová mehetnék a te lelked előtt és a te

orcád előtt hová futnék? Ha a mennybe hágnak fel, ott vagy — ha az árnyak völgyében vetek ágyat, ott is jelen vagy. Ha a hajnal szárnyaira kelnek és a tenger túlsó szélére szállanak, ott is a te kezéd vezérel engem, ott is a te hatalmad éltet...“

Áldassék a te szent neved, Atyám, méltatlan szolgád szivében csordultig telt a háládatosság pohara. Áldott légy, hogy velem voltál elindulásom óta, hogy imáimra ráhallgattál, az idegen nagy világban sem hagytál el végkép, hanem szivem mélyén szent templomot emeltél itthagytott otthonom emlékköveiből, melybe imádkozni jártam, mikor már nagyon környezett az élet. Áldott légy megpróbáltatásamiért is, a könnyekért, melyeket a szenvedő sziv, idegenben, csak titokban ejt. Mert terhük alatt nőtt és erősödött a lelkelem és sötétségük után vált még drágábbá az otthon felém ragyogó sugara.

Főképen pedig áldott légy, Atyám,

hogy visszahoztál, hogy hazasegítettél.
Ó, engedd, hogy próbálkozásaim, kísértéseim után válhassak javára övéimnek, kikhez visszatértem. Legyen minden egyes napom, melyet távol töltöttem, dús tapasztalat ez itthoni percek megszentelésére. Ámen.

28. CSAPÁSOK IDEJÉN.

Hallj meg engem, élő Isten,
Csak te tudod, mi fáj itt benn.
Kit nem ért más, kit nem hall más,
Elér hozzád a sóhajlás.
Elesettnek pajzsa nincsen,
Csak a sóhaj, csak te itt benn,
Csak te, mindentlátó Isten.

* * *

Megszaggatom alázatomban
Fekete-gyász köntösét,
Oh szíveknek vizsgálója
S úgy borulok itt eléd.
Panaszomat minek mondjam?!
Ugy is látsz te mindent onnan
S mindent jobban,
Jó Atyám.

* * *

Az Úr meglátja népe romlását
S vereségének sebet beköti,
Az Úr megzendíti
Dicsőséges szavát
S leveszi rólunk
Bús szomorúságunk.

* * *

Hozzák, Uram, érzem én, hozzák.
Az ég s a föld azt harmatozzák.
Harmatozzák ösvényemet,
Hozzák az én enyhültemet.
Oh permetezz, égi harmat,
Él az Úr s küld diadalmat.

29. HITÉRT IMÁDKOZOM.

Az értelem hideg gögjétől
Őrizd, Uram, meg lelkemet!
Ne a világban, itt belől
Találjalak meg tégedet.
Oh végtelen Egy-Értelem,
Forró szívet, oh azt is adj nekem!

30. ARATÁSKOR.

„Indítsd a sarlódat és arass!” Kedves nekem ez a szózat jó Atyám, mert nekem, s nem a halál angyalának szól. Nem végítélet meghallgatására, de a legkedvesebb földi munkára: az ara-

tásra hiv. És boldog örömmel hallgatom, szerető Istenem, ezt a parancsot, mert a reggeli szellő is szeliden súgja, hogy a megsárgult gabona felől melegen érkező és rezgő napsugarak nehéz munka jutalmát, a gabonák megérését jelentik.

Lelki örömmel keresem tehát és készítem elő sarlómat. Bizó reménységgel hívom segítségre munkatársaimat, akikkel egyetemben a szántás és vetés nehéz munkáját végeztem. Boldog örömmel szemlélem a mindenfelől szemembe tűnő látványokból, hogy beteljesedett ez évben is szent igéreted: *„Akik könnyhullatással vetettek, örömmel aratnak“*, hogy *„Megáldott minket Isten, a mi Istenünk“*, hogy *„aki bőven vet, bőven is arat!“*

Nem tagadhatom el ugyan bánatomat sem, hogy veszteségeim is voltak, amelyek örömemet zavarják; szenvedtem is talán többet, mint amennyit érdemeltem: hanem azért ezek után is vigasz-

talódva és reménykedőleg óhajtok az aratás munkájához fogni, tudván ezekből, hogy *„amit vet az ember, azt aratja“*. Legyen hát tied, jó Istenem, a lelkem első munkája, a hálás köszönet életemért, amelyet megtartottál, földi vagyonomért és szeretteimért, akiket és amelyeket magam is gondozhattam. Áldassék nagy neved a fáradságokért és szenvedésekért is, amelyekkel hozzád való bizalmamat és hitemet csak erősítetted.

Hallgasd meg, mindenekfelett, alázatos kérésemet segítő és megtartó erődért, hogy a rám várakozó aratási munkát megkezdhessem és be is végezhessem. Áraszd belém atyai lelked jóságát, mely az aratás munkája folytatása közben nem feledkezik meg a szegényekről és betegekről sem. Ne hagyd elfelednem azt a parancsodat, hogy az aratás áldásai csupán csak eszközei a hazai, a vallási és embertestvéri kötelességeknek. Főképpen pedig azt juttasd minden pilla-

natban eszembe, hogy „aki vet a léleknek, a lélekből arat örökéletet“ s hogy „annak is eljön aratási ideje!“

Ilyen előkészületekre adjad hát, kegyelmes Istenem, a te lelki erődet, és „őrizd meg számunkra az aratásnak rendelt heteket“ kedvező járásával, a béke és öröm állandóságával. Ámen.

31. HISZEK EGY ISTENBEN.

Hiszek egy Istenben, mindenható Atyában, mennynek és földnek terem-tőjében.

Hiszek Jézus Krisztusban, a mi Urunkban.

Hiszem a szentlelket.

Hiszek egy közöséges keresztény anyaszentegyházat.

Hiszem a bűnök bocsánatát és az örök életet.

Ámen.

32. AZ ÚRI-IMÁDSÁG.

Mi Atyánk, ki vagy a mennyekben, szenteltessék meg a te neved.

Jöjjön el a te országod, legyen meg a te akaratod, mint a mennyben, úgy a földön is.

A mi mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma.

És bocsásd meg a mi vétkeinket, miképen mi is megbocsátunk azoknak, akik ellenünk vétkeztek.

És ne vigy minket kísértésbe, de szabadíts meg minket a gonosztól. Mert tied az ország és a hatalom és a dicsőség, mindörökké Ámen.

(Máté VI. r. 9—13 v.)